

них циљева те постојању корективних мјера за дјеловање у правцу остварења постављених циљева.

Процес реализације Политике зависи од елемената спољног и унутрашњег окружења. Фактори на које се може утицати засновани су на развоју институција укључених у управљање ваздушним простором Босне и Херцеговине.

Политика подлијеже ажурирању у складу са потребама.

Број 01-29-8-110-27/18

4. јануара 2018. године
Сарајево

На основу члана 21. stav (3) Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 39/09 i 25/18), члана 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) i člana 4. stav (1) tačka a) Odluke o osnivanju Komiteta za управљање зрачним простором Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 75/16 i 48/17), na prijedlog Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 150. sjednici, одржаној 24. jula 2018. године, donijelo је

ODLUKU

О USVAJANJU POLITIKE UPRAVLJANJA ZRAČNIM PROSTOROM BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

(Predmet Odluke)

Ovom Odlukom Vijeće ministara Bosne i Hercegovine usvaja Politiku upravljanja зрачним простором Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Politika) која је dio ove Odluke.

Član 2.

(Praćenje realizacije Politike)

Za praćenje realizacije Politike zadužuje se Komitet za управљање зрачним простором Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Komitet).

Član 3.

(Izvještavanje o realizaciji Politike)

Komitet, по потреби, а najmanje jednom godišnje, podnosi Vijeću ministara Bosne i Hercegovine izvještaj о realizaciji Politike.

Član 4.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom доношења и objavljuje се у "Službenom glasniku BiH".

VM broj 134/18

24. jula 2018. године
Сарајево

Predsjedavajući

Vijeće ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, s. r.

POLITIKA UPRAVLJANJA ZRAČNIM PROSTOROM BOSNE I HERCEGOVINE

Sarajevo, januar 2018. године

Sadržaj

I UVODNI DIO

II VIZIJA, MISIJA I CILJEVI POLITIKE

2.1. Vizija

2.2. Misija

2.3. Ciljevi

III PRAVNI OKVIR

3.1. Međunarodni pravni okvir

3.1.1. Međunarodne организације и institucije

3.2. Pravni okvir Bosne i Hercegovine

IV UPRAVLJANJE ZRAČNIM PROSTOROM V OBAVEZE UČESNIKA U OKVIRU SISTEMA UPRAVLJANA ZRAČNIM PROSTOROM

5.1. Nadležnosti upravljanja зрачним простором

VI SIGURNOST ZRAČNE PLOVIDBE (SAFETY) KAO NAJZNAČAJNI PRIORITET POLITIKE

VII SMJERNICE ZA REALIZACIJU POLITIKE

Popis skraćenica

AMC	Jedinica за upravljanje зрачним простором (Airspace Management Cell)
ASM	Upravljanje зрачним простором (Airspace Management)
BHANSA	Agencija за пружање услуга у зрачној пловидби BiH
BHDCA	Direkcija за civilno zrakoplovstvo BiH
EASA	Evropska agencija за сигурност зрачне пловидбе
ECAA sporazum	Sporazum između Evropske zajednice i njenih држава чланica, Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Republike Bugarske, Republike Hrvatske, Bivše Jugoslavenske Republike Makedonije, Republike Island, Republike Crne Gore, Kraljevine Norveške, Rumunije, Republike Srbije i Misije привремене управе Уједињених народа на Kosovu (u складу са Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN 1244 од 10. juna 1999. године) о усостављању Задјниčког европског зrakoplovnog подручја
ECAC	Evropska konferencija за civilno zrakoplovstvo (European Civil Aviation Conference)
EU	Evropska unija
EUROCONTROL	Evropska agencija за сигурност зрачне пловидбе (European Organisation for Safety of Air Navigation)
FAB CE	Funkcionalni блок зрачног простора Centralne Evrope (Functional Airspace Block Central Europe)
FRA	Prostor слободног planiranja letenja bez ruta (Free Route Airspace)
FUA	Fleksibilno korištenje зрачног простора (Flexible Use of Airspace)
ICAO	Мeđunarodna организација за civilno zrakoplovstvo (International Civil Aviation Organisation)
SES	Jedinstveno европско небо (Single European Sky)
SESAR	Program техничког провођења Jedinstvenog европског неба који осигурува координирано и синхronizirano istraživanje, razvoj i raspored sistema upravljanja зрачним prometom novih generacija (Single European Sky Air Traffic Management Research)

POLITIKA UPRAVLJANJA ZRAČNIM PROSTOROM BOSNE I HERCEGOVINE

I Uvodni dio

Politika upravljanja зрачним простором Bosne i Hercegovine je okvirni i osnovni dokument u procesu razvoja i daljnog unapređenja upravljanja зрачним простором Bosne i Hercegovine. Politika upravljanja зрачним простором (dalje u tekstu: Politika) predstavlja pristup prema uspostavljanju организiranog, efikasnog i integriranog planiranja i upravljanja зрачним простором, као задјниčког resursa svih kategorija

korisnika, koji se upotrebljava na fleksibilan i transparentan način, istovremeno uzimajući u obzir potrebe odbrane, zaštite životne sredine i obaveza koje proizlaze iz međunarodnih ugovora, članstva u međunarodnim zrakoplovnim organizacijama i međunarodnih standarda i preporučene prakse.

Politika utvrđuje principe i ciljeve za dostizanje efikasnog i efektivnog sistema upravljanja zračnim prostorom u skladu sa Multilateralnim sporazumom između Evropske zajednice i njениh država članica, Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Republike Bugarske, Republike Hrvatske, Bivše Jugoslavenske Republike Makedonije, Republike Island, Republike Crne Gore, Kraljevine Norveške, Rumunije, Republike Srbije i Misije privremene uprave Ujedinjenih naroda na Kosovu (u skladu sa Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN 1244 od 10. juna 1999. godine) o uspostavljanju Zajedničkog evropskog zrakoplovnog područja (dalje u tekstu: ECAA sporazum), kojim je uspostavljen pravni osnov za transpoziciju regulative Jedinstvenog evropskog neba (SES) u pravni sistem Bosne i Hercegovine.

Politika definira neophodne tehnološko-operativne pravce unapređenja sistema upravljanja zračnim prostorom, u skladu sa Programom tehničkog provođenja Jedinstvenog evropskog neba koji osigurava koordinirano i sinhronizirano istraživanje, razvoj i raspored sistema upravljanja zračnim prometom novih generacija (SESAR), odnosno Glavnim planom upravljanja zračnim prometom na evropskom nivou (European Air Traffic Management Master Plan).

Politika upravljanja zračnim prostorom BiH izrađena je:

- **polazeći od opredjeljenja za razvojem BiH kao modernog društva, sa razvijenom ekonomijom sposobnom da se na najbrži način integrira u politički, ekonomski, a samim tim i sveukupni prometni okvir Evropske unije i postane dio njih. BiH, kao pridružena članica ECAA sporazuma, obavezana je na potpunu integraciju u dijelu zračnog prometa;**
- **imajući u vidu** da je moderan zračni promet izuzetna potreba građana i ekonomije, kao i da ima značajnu ulogu u sveukupnom društvenom i ekonomskom razvoju BiH te da predstavlja ključ za smanjenje razvojnog raskoraka između BiH i zemalja Evropske unije i predstavlja snažno sredstvo integracionih procesa. Upravljanje zračnim prometom BiH nameće potrebu održivosti sa pravnog, tehničkog, ekonomskog, socijalnog i ekološkog aspekta, što zahtijeva razvijanje infrastrukture i tehnologija. Donošenje politike podrazumijeva smanjenje rizika od pogrešnog odlučivanja, kao i povećanje nivoa održivosti sa svih prethodno navedenih aspekata. Na taj način se ostvaruje balansiran pristup procesu integracije;
- **uzimajući u obzir** interese privrednih društava, institucija, javnog i privatnog sektora, kao i svih društvenih grupa i svakog građanina BiH;
- **kao jedan u nizu strateških dokumenata** kojim se uspostavljaju razvojni planovi koji podrazumijevaju jačanje institucija i administrativnih kapaciteta, kako bi se u oblasti zračnog prometa osiguralo provođenje svih planiranih aktivnosti;
- **s ciljem** potpunog integriranja u evropske i međunarodne tokove, za šta je neophodno izvršiti povezivanje sektora zrakoplovstva, ostalih vidova prometa, turizma, trgovine i poljoprivrede i omogućiti neometan i održiv razvoj zemlje. Zrakoplovstvo, kao posebna grana privrede, ima veliki potencijal koji, zbog svog međunarodnog karaktera i činjenice da je visoko regulirana oblast, povezuje svjetske privrede i povećava GDP BiH;

- **da predstavlja** odluku države BiH ka uspostavljanju reguliranog, organiziranog, efikasnog i integriranog planiranja i upravljanja zračnim prostorom, kao i zajednički resurs svih kategorija korisnika.

II VIZIJA, MISIJA I CILJEVI POLITIKE

2.1. Vizija

Vizija Politike je osigurati efikasno upravljanje zračnim prostorom BiH, koje će biti:

- 1) regulirano,
- 2) sigurno,
- 3) održivo,
- 4) integrirano u evropski sistem i
- 5) koje će podržavati i poticati ekonomski razvoj države.

2.2. Misija

Misija Politike je da:

- 1) osigura siguran zračni promet,
- 2) osigura kvalitetno održavanje infrastrukture,
- 3) bude efikasna,
- 4) doprinosi ekonomskom razvoju BiH,
- 5) minimizira štetne utjecaje na životnu sredinu i
- 6) bude uskladena sa procesom integracija Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju.

2.3. Ciljevi Politike

Politika utvrđuje ciljeve za dostizanje efikasnog i efektivnog sistema upravljanja zračnim prostorom.

Ciljevi Politike upravljanja zračnim prostorom BiH su:

- 1) uspostaviti, održavati i stalno unapredijevati sigurnost zračne plovidbe,
- 2) osigurati regulatorni okvir u oblasti upravljanja i upotrebe zračnog prostora BiH,
- 3) povećati kapacitete zračnog prostora u skladu sa predviđenim porastom prometa,
- 4) održavati i aktivno unapredijevati efikasno upravljanje zračnim prostorom,
- 5) unaprijediti zaštitu životne sredine,
- 6) povećati efikasnost i ekonomičnost,
- 7) unaprijediti zaštitu zračnog prostora,
- 8) definirati tijela nadležna za upravljanje zračnim prostorom BiH,
- 9) osigurati visoki kvalitet usluga korisnicima zračnog prostora putem sigurnog, preciznog i pravovremenog planiranja, odobravanja i objava u vezi sa zračnim prostorom BiH,
- 10) osigurati uvjete kojim se ohrabruje razvoj novih ruta, prostora slobodnog planiranja letenja bez ruta i usluga,
- 11) održavati i unapredijevati standarde usluga putem pravovremenog planiranja i praćenja ključnih procesa i aktivnosti tijela na strateškom nivou,
- 12) omogućiti korištenje zračnog prostora svim korisnicima,
- 13) uskladiti upravljanje zračnim prostorom sa konceptom Fleksibilnog korištenja zračnog prostora (FUA),
- 14) podržati provođenje Jedinstvenog evropskog neba (SES) na panevropskom nivou,
- 15) po potrebi uskladivati postupke upravljanja zračnim prostorom sa susjednim državama i Funkcionalnim blokom zračnog prostora Centralne Europe (FAB CE),
- 16) provoditi nepristrano i djelotvorno reguliranje organizacije i upravljanja zračnim prostorom,
- 17) dati smjernice korisnicima zračnog prostora BiH, kao i Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovidbi BiH

- (BHANSA) u sigurnom i efikasnom korištenju zračnog prostora BiH,
- 18) graditi povjerenje u odnosima sa zainteresiranim stranama i korisnicima zračnog prostora putem konsultacija i saradnje.

III ПРАВНИ ОКВИР

3.1. Меđunarodni правни оквир

Политика, propisi i upotreba zračnog prostora u najvećoj su mjeri određeni međunarodnim propisima, iako države još uvijek imaju nadležnost da utvrde državne prioritete u okviru međunarodnih propisa.

Najznačajniji međunarodni dokumenti u oblasti zrakoplovstva kojih se BiH dužna pridržavati su:

- Konvencija o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu (Čikaška konvencija iz 1944. godine) i aneksi uz Čikašku konvenciju (1-19),
- ECAA sporazum i aneksi uz ECAA sporazum,
- FAB CE sporazum,
- Radni aranžmani zaključeni između BHDC i EASA.

3.1.1. Међunarodне организације и институције

BiH je članica sljedećih međunarodnih organizacija:

- Međunarodne organizacije za civilno zrakoplovstvo (ICAO),
- Evropske konferencije civilnog zrakoplovstva (ECAC),
- Evropske agencije za sigurnost zračne plovidbe (EUROCONTROL).

BiH ima status posmatrača u EASA-i koji je osigurala zaključivanjem ECAA sporazuma, kao država koja nije članica EU.

3.2. Правни оквир Bosne i Hercegovine

Политика i upotreba zračnog prostora određeni su i domaćim zakonodavstvom:

- 1) Ustav BiH (član III, stav 1) – Nadležnost institucija BiH: Kontrola zračnog prometa,
- 2) Zakon o zrakoplovstvu BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 39/09),
- 3) Zakon o odbrani BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 88/05),
- 4) Zakon o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovidbi BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 43/09).

IV УПРАВЉАЊЕ ЗРАЧНИМ ПРОСТОРОМ

Управљање zračnim простором (ASM) obuhvata fleksibilno korištenje zračnog prostora, организацију zračnog prostora, razvoj i oblikovanje struktura zračnog prostora i druge funkcije koje су u vezi sa управљањем zračnim простором.

Fleksibilno korištenje zračnog prostora (FUA) predstavlja koncept kojim se zračni prostor posmatra kao nedjeljiva cjelina i svakodnevno prilagodava potrebama korisnika zračnog prostora. Koncept fleksibilnog korištenja zračnog prostora osigurava postizanje najefikasnijeg korištenja zračnog prostora od svih korisnika, zasnovanog na stvarnim potrebama i stvarnom korištenju u određenom vremenskom periodu. Koncept fleksibilnog korištenja zračnog prostora zasniva se na tri nivoa upravljanja zračnim prostorom: strateškom, predtaktičkom i taktičkom nivou.

U okviru zajedničkog civilno-vojnog procesa na strateškom nivou upravljanja zračnim prostorom obavlja se neophodno strateško planiranje, pri čemu se uzimaju u obzir zahtjevi domaćih i stranih korisnika zračnog prostora i pružatelja usluga u zračnoj plovidbi. Strateški nivo upravljanja zračnim prostorom provodi Komitet za upravljanje zračnim prostorom.

Predtaktički nivo upravljanja zračnim prostorom obuhvata obradu zahtjeva korisnika, alokaciju zračnog prostora na

korištenje i proslijedivanje podataka svim zainteresiranim korisnicima. Poslovi na predtaktičkom nivou upravljanja zračnim prostorom obavljaju se u okviru Jedinice za upravljanje zračnim prostorom (AMC).

Taktički nivo upravljanja zračnim prostorom sastoji se od svakodnevног aktiviranja, deaktiviranja ili realokacije, u stvarnom vremenu, zračnog prostora koji je prethodno alocirala Jedinica za upravljanje zračnim prostorom.

Organizacija zračnog prostora obuhvata podjelu zračnog prostora na klase, projektiranje mreže ruta zračnog prometa, prostora slobodnog planiranja letenja bez ruta (FRA) i njihovo usklajivanje, uspostavljanje funkcionalnih blokova zračnog prostora, određivanje vertikalnih i horizontalnih granica zračnog prostora koje su u nadležnosti jedinica kontrole letenja, izradivanje navigacionih postupaka prilaženja, dolaska i odlaska za određeni aerodrom, kao i druge poslove kojima se organizira zračni prostor.

Razvoj i oblikovanje struktura zračnog prostora obuhvata utvrđivanje opasnih zona, zabranjenih zona, uvjetno zabranjenih zona, privremeno izdvojenih zona, privremeno rezerviranih zona, kao i druge poslove razvoja i oblikovanja struktura zračnog prostora.

Osnovni zahtjevi koje upravljanje zračnim prostorom treba da osigura su sigurnost, fleksibilnost i dinamičnost.

V ОБАВЕЗЕ УЧЕСНИКА У ОКВИРУ СИСТЕМА УПРАВЉАЊА ЗРАЧНИМ ПРОСТОРОМ

5.1. Надлеžности управљања зрачним простором

Vijeće ministara BiH je nadležno za:

- uspostavljanje Komiteta za upravljanje zračnim prostorom BiH.

Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, uz saglasnost Ministarstva odbrane BiH, nadležno je za:

- upravljanje zračnim prostorom, kao i u zračnom prostoru BiH, u skladu s odredbama Zakona o zrakoplovstvu BiH.

BHDCA je nadležna i odgovorna za:

- utvrđivanje načina upravljanja zračnim prostorom,
- obavljanje funkcije regulatora i nadzora u civilnom zrakoplovstvu.

BHANSA i Ministarstvo odbrane BiH su nadležni za:

- uspostavljanje postupaka za civilno-vojnu koordinaciju i osiguranje komunikacionih sistema koji omogućavaju medusobnu razmjenu podataka kako bi se omogućila aktivacija, deaktivacija i realokacija zračnog prostora, kako je odredila Jedinica za upravljanje zračnim prostorom (AMC).

BHANSA je nadležna za:

- uspostavljanje Jedinice za upravljanje zračnim prostorom, uspostavljanje procedure za civilno-vojnu koordinaciju i komunikacione sisteme između organizacionih jedinica nadležnih za operativne usluge u zračnom prometu,
- pružanje usluga u zračnoj plovidbi, u zračnom prostoru BiH.

VI СИГУРНОСТ ЗРАЧНЕ ПЛОВИДБЕ (SAFETY) КАО НАЈЗНАЧАЈНИЈИ ПРИОРИТЕТ ПОЛИТИКЕ

Sigurnost zračne plovidbe i javno povjerenje u sigurnost letenja podupiru sve druge oblasti u sektoru zrakoplovstva. Održavanje najviših standarda sigurnosti zračne plovidbe u BiH zrakoplovstvu je prioritet politike upravljanje zračnim prostorom.

BiH mora biti dio sistema sigurnosti, kako na međunarodnom tako i na regionalnom nivou. Važno je da BiH uspostavi strateške ciljeve kada je u pitanju nivo sigurnosti zračne plovidbe (safety) te način kako taj nivo održavati.

Primarna odgovornost za sigurnost zračne plovidbe je na operatorima (aerodromima, aviokompanijama, pružateljima usluga, organizacijama za održavanje itd.), kao i svim korisnicima zračnog prostora.

Politika upotrebe zračnog prostora EU ide u pravcu da se učini sve kako bi se povećala sigurnost zračne plovidbe, a rizik minimizirao. U tom smislu, politika upotrebe zračnog prostora Bosne i Hercegovine treba da prati politiku EU.

Evropska unija, kroz Evropski program sigurnosti i ICAO, kroz plan Sigurnosti zračne plovidbe, zahtijeva od BiH da usvoji Državni program sigurnosti zračne plovidbe (State Safety Programme - SSP) i postigne njegovu potpunu primjenu.

U BiH postoji niz tijela koja su odgovorna za provođenje određenih elemenata sigurnosti zračne plovidbe ali i različiti aranžmani u pogledu koordiniranja aktivnosti sadržanih u SSP-u, uključujući Ministarstvo komunikacija i prometa BiH, Ministarstvo odbrane BiH, Ministarstvo sigurnosti BiH, BHDCDA i BHANSA-u.

Da bi se postigao zadovoljavajući nivo sigurnosti zračne plovidbe, a s obzirom na brz rast i značajne promjene koje donosi kompleksnost zrakoplovnog sistema, sistem nadzora nad sigurnošću zračne plovidbe mora biti baziran na procjeni rizika (risk based approach), na osnovu kojeg se identificiraju pitanja iz oblasti sigurnost zračne plovidbe i procjenjuju rizici koji se mogu pojaviti u sistemu upravljanja sigurnošću. Pristup baziran na riziku je dio Sistema upravljanja sigurnošću zračne plovidbe (SMS). ICAO je usvojio SMS kao međunarodni standard i njegova primjena je obavezujući zahtjev uspostavljen Aneksem 19 ICAO. SMS se prožima kroz cijeli sistem civilnog zrakoplovstva kako bi se olakšalo proaktivno upravljanje rizicima.

Fokusiranje na unapređenje analize ljudskog faktora i upravljanja unutar SMS-a je od ključnog značaja. Unapredovanjem kvaliteta i načina provođenja sigurnosnih istraživačkih radova, kako bi se identificirali ljudski, organizacioni i drugi uzročni faktori, prikupljanje podataka, razmjena informacija, uključujući i izvještavanje o dogadajima sa neophodnim analizama, su osnova za efektivno upravljanje zračnim prostorom zasnovanog na riziku.

VII SMJERNICE ZA REALIZACIJU POLITIKE

Politika upravljanja zračnim prostorom BiH pruža opći okvir djelovanja za postizanje novog sigurnijeg, efikasnijeg i ekološki prihvatljivijeg željenog stanja i definiranog sveukupnog cilja.

Proces kreiranja Politike je dinamičan proces, zasnovan na postojanju međuzavisnosti elemenata vanjskog i unutrašnjeg okruženja, provođenja i ostvarenja postavljenih ciljeva te postojanju korektivnih mjera za djelovanje u pravcu ostvarenja postavljenih ciljeva.

Proces realizacije Politike zavisi od elemenata vanjskog i unutrašnjeg okruženja. Faktori na koje se može utjecati zasnovani su na razvoju institucija uključenih u upravljanje zračnim prostorom Bosne i Hercegovine.

Politika podliježe ažuriranju u skladu sa potrebama.

Broj 01-29-8-110-27/18

4. januara 2018. godine

Sarajevo

Na temelju članka 21. stavak (3) Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 39/09 i 25/18), članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) i članka 4. stavak (1) točka a) Odluke o osnivanju Komiteta za upravljanje zračnim prostorom Bosne i Hercegovine

("Službeni glasnik BiH", br. 75/16 i 48/17), na prijedlog Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 150. sjednici, održanoj 24. srpnja 2018. godine, donijelo je

ODLUKU O USVAJANJU POLITIKE UPRAVLJANJA ZRAČNIM PROSTOROM BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.

(Predmet Odluke)

Ovom Odlukom Vijeće ministara Bosne i Hercegovine usvaja Politiku upravljanja zračnim prostorom Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Politika) koja je dio ove Odluke.

Članak 2.

(Praćenje realizacije Politike)

Za praćenje realizacije Politike zadužuje se Komitet za upravljanje zračnim prostorom Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Komitet).

Članak 3.

(Izvješćivanje o realizaciji Politike)

Komitet, po potrebi, a najmanje jednom godišnje, podnosi Vijeću ministara Bosne i Hercegovine izvješće o realizaciji Politike.

Članak 4.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 134/18
24. srpnja 2018. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, v. r.

POLITIKA UPRAVLJANJA ZRAČNIM PROSTOROM BOSNE I HERCEGOVINE Sarajevo, siječanj 2018. godine

Sadržaj

I. UVODNI DIO

II. VIZIJA, MISIJA I CILJEVI POLITIKE

- 2.1. Vizija
- 2.2. Misijski ciljevi
- 2.3. Ciljevi

III. PRAVNI OKVIR

- 3.1. Međunarodni pravni okvir
- 3.1.1. Međunarodne organizacije i institucije
- 3.2. Pravni okvir Bosne i Hercegovine

IV. UPRAVLJANJE ZRAČNIM PROSTOROM

V. OBVEZE SUDIONIKA U OKVIRU SUSTAVA UPRAVLJANJA ZRAČNIM PROSTOROM

- 5.1. Nadležnosti upravljanja zračnim prostorom

VI. SIGURNOST ZRAČNE PLOVIDBE (SAFETY) KAO NAJZNAČAJNI PRIORITET POLITIKE

VII. SMJERNICE ZA REALIZACIJU POLITIKE

Popis kratica

AMC	Jedinica za upravljanje zračnim prostorom (Airspace Management Cell)
ASM	Upravljanje zračnim prostorom (Airspace Management)
BHANSA	Agencija za pružanje usluga u zračnoj plovidbi BiH
BHDCA	Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH
EASA	Europska agencija za sigurnost zračne plovidbe